

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นายระพีพงศ์ เกษตรสุนทร	
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร	
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ภูจิน ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราพร ตยติวุตติกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับความรู้และการปฏิบัติการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร ตำบลเหมืองแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักตระกูลกะหล่ำ ในตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 120 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าทดสอบไคสแควร์

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 50.11 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.05 คน พืชผักตระกูลกะหล่ำที่ปลูกกันมากได้แก่ กะหล่ำปลี พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 2.25 ไร่ รายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ย 18,129.60 บาท ต่อปี รายจ่าย

ซื้อสารเคมีเฉลี่ย 2,278.33 บาท ต่อปี ประสบการณ์ปลูกพืชผักตระกูลกะหล่ำและการใช้สารเคมีเฉลี่ย 21.4916 ปี และได้ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จากเพื่อนบ้าน

การทดสอบความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกรการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกรพบว่าอยู่ในระดับดี

เกษตรกรส่วนใหญ่ มีความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำ ถูกต้องมากในเรื่องต่อไปนี้ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหากใช้ให้ถูกต้องและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัดจะมีอันตรายน้อยมาก สารเคมีที่ตกตะกอนและเปลี่ยนสีไม่ควรนำมาใช้ เพราะอาจทำให้ฤทธิ์เสื่อม ภาชนะใส่สารเคมีที่ใช้หมดแล้ว แม้ล้างทำความสะอาดแล้วก็ไม่ควรนำมาใส่อาหารและเครื่องดื่มได้ การเก็บรักษาสารเคมี ควรเก็บในที่อากาศถ่ายเทดี อุณหภูมิไม่ร้อนจนเกินไป ส่วนเรื่องที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ทราบและปฏิบัติไม่ถูกต้อง คือเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าใจว่าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้ 2 ทางเท่านั้น การฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะต้องกระทำอาทิตย์ละครั้ง แม้ไม่มีศัตรูพืชระบาดก็ตาม การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องคือการผสมสารเคมีเกษตรกรมักผสมสารเคมีหลาย ๆ ชนิดเข้าด้วยกัน การทำลายภาชนะใส่สารเคมีที่ใช้หมดแล้ว การเก็บผลผลิตมารับประทานและจำหน่าย ตลอดจนการไม่พ่นสารเคมีซ้ำหลังฝนตก

ปัญหาของเกษตรกรคือ สารเคมีราคาแพง และศัตรูพืชต้านทานสารเคมี ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ขอให้รัฐควบคุมราคาสารเคมีและให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้องและปลอดภัย

Independent Study Title	Knowledge and Practices on Pesticide Application of Crucifers by Farmers in Muang Kaew Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Rapeepong Kasetsoontorn	
Degree	Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension	
Independent Study Advisory Committee		
	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Chairperson
	Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Member
	Asst. Prof. Dr. Jiraporn Tayutivutikul	Member

Abstract

The objectives of this study aimed to investigate knowledge and practices of farmers on utilization of pesticide on Crucifers in Tambon Maungkaew, Maerim District, Chiangmai Province, to study the relationship between the personal characteristic factor, and Social - economic factor and knowledge and practices on pesticide application of Crucifers by farmers in Muang Kaew sub-district, Mae Rim district, Chiang Mai province and to study problems and recommendations of farmers in practices on pesticide application of Crucifers.

The studied population were 120 farmers. Data were collected by using questionnaires statistical techniques used were frequency, percentage, mean, maximum, minimum, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation and Chi-square test.

From research finding, it was found that most of the farmers were male and married with an average age of 50.11 years. The average labor per household was 2.05 persons, with an average income 18,129.60 Baht per year. Average expense of pesticide was 2,278.33 Baht per year. The most commonly planted Crucifer was cabbage.

Average farm area was 2.25 rai. Average experience in Crucifer planting and pesticide application was 21.4916 years. Most of them obtained information on chemical application from neighbours.

The farmer's knowledge testing about the utilization of Crucifer pesticides and the farmer's practice testing in utilizing of Crucifer pesticides were at medium level.

Most farmers had correct knowledge about and practice in, utilizing of Crucifer pesticides, and use them properly. They carefully followed the direction shown on the labels to minimize hazardous effects. Any pesticides showing a signs of deterioration, such as precipitation or discoloration, were not used. They also stored pesticides in a well-ventilated and not excessively hot area. Empty pesticide containers were not used as food or drinking water containers been cleansed. Farmers misunderstood the following : there are only two ways of pesticide poisoning; weekly pesticide application even in the lack of pests; improper way to discard empty pesticide containers; no specific pre-harvest interval and no repeat pesticides application after raining.

Problems of farmers were pest resistance and a high price of pesticides. Recommendations from this study were the government should control the price of pesticides and provide the training on safety and correctly pesticide application.